

Annotation. In this work, the necessity of food waste management in the field of hospitality is considered. It is noted that the latter is the most generating area – 18% of the total volume of all food waste. The key directions regarding the formation of food security of territorial communities and the cooperation of interested community groups and food establishments are summarized. It was emphasized that such cooperation will have a synergistic effect: the development of the local economy and the rational use of food products.

Key words: the field of hospitality, territorial community, food waste, management, synergistic effect.

УДК: 338:244.47-029:9(477)

DOI 10.31521/978-617-7149-78-0-92

ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК ТА ФОРМУВАННЯ ГРОМАД В УКРАЇНІ

Побережець Г.С., канд. іст. наук, доцент

e-mail: ann20081988ann@gmail.com

Миколаївський національний аграрний університет

Анотація: У цій роботі було досліджено історичний розвиток та формування громад в Україні як ключовий аспект, що відображає її багатовікову історію, культурні, соціальні та політичні зміни. Використовуючи детальний історичний аналіз, автор розглянув, як з часів Київської Русі до сучасних днів відбувалося постійне формування та еволюція громадських структур, їхній вплив на українську національну ідентичність, самовизначення та самоврядування.

Ключові слова: історичний розвиток, формування громад, громади, культурно-соціальні зміни, політичні зміни.

Історичний розвиток та формування громад в Україні є ключовим аспектом, що відображає багатовікову історію країни, її культурні, соціальні та політичні зміни. Цей процес, який почався ще з часів Київської держави та продовжується до наших днів, відіграє вирішальну роль у формуванні української національної ідентичності, самовизначення та самоврядування. Розглядаючи історичний шлях українських громад, можна простежити, як змінювалися форми місцевого самоврядування, соціальні структури та відносини влади, а також як ці зміни впливали на розвиток суспільства у цілому.

Процес формування та розвитку громад в Україні не можна розглядати ізольовано від загальноєвропейського контексту та глобальних історичних процесів. Він відбувався під впливом численних факторів, включаючи міграції народів, зміни політичних режимів, економічні трансформації та культурні обміни. Кожен історичний етап зробив свій внесок у формування характеру громад, їх структури, функції та взаємодії з державною владою

Історія формування та розвитку громад в Україні є довгою та складною, відображаючи глибокі соціальні, економічні, культурні та політичні зміни, які

відбувалися на цій території протягом століть. Починаючи з давньокиївського періоду, коли на території Київської держави формувалися перші громади, що базувалися на общинному ладі, села та міста мали власне самоврядування, що було основою для розвитку місцевих громад [1].

Під час литовсько-польського періоду, коли Україна опинилася під владою Литовського князівства та Речі Посполитої, структура місцевого самоврядування зазнала значних змін. Магдебурзьке право, яке було введене для деяких міст, дало їм більше прав та свобод, сприяючи розвитку місцевих громад.

У козацький період, з появою Запорізької Січі та формуванням Козацької держави, громади отримали новий імпульс для розвитку. Козацтво не тільки зробило значний внесок у розвиток місцевого самоврядування та оборонних здібностей, але й сприяло поширенню демократичних традицій.

Модерний період, який охоплює ХІХ – початок ХХ століття, характеризується поступовим формуванням сучасних муніципалітетів, зростанням ролі громадських організацій та політичних рухів, особливо в контексті національно-визвольних змагань та боротьби за автономію.

Радянський період приніс з собою централізоване управління та обмеження місцевого самоврядування, що суттєво вплинуло на розвиток громад. Втім, попри централізацію, формування продовжувалося, але в нових рамках, заданих радянською владою.

Після здобуття Україною незалежності у 1991 році розпочався новий етап у розвитку громад, що характеризується процесами децентралізації та спробами створити ефективні механізми місцевого самоврядування. Цей період відзначається активним залученням громадян до управління місцевими справами, спробами реформувати адміністративно-територіальний устрій та підвищенням ролі місцевих громад в соціально-економічному розвитку країни.

Історія формування та розвитку громад в Україні є відображенням широкого спектру історичних, соціальних та політичних процесів, що відбувалися на її території. Вона демонструє здатність українського суспільства адаптуватися до змін, зберігаючи при цьому свої традиції та ідентичність [2].

Отже, історія формування та розвитку громад в Україні є наглядним прикладом того, як історичні, соціальні, економічні та політичні зміни впливають на розвиток місцевих спільнот та самоврядування. Від давньокиївських часів до сучасної незалежної України, громади проходили через різноманітні форми організації та управління, що відображає їхню здатність адаптуватися до змінюваних умов та водночас зберігати власну ідентичність та спільні цінності.

Значні віхи в історії України, такі як період Козацької держави, впровадження Магдебурзького права, національно-визвольні змагання, а також сучасний процес децентралізації, вказують на неперервну боротьбу за місцеве самоврядування та громадянську активність. Кожен з цих періодів сприяв формуванню сильних, активних громад, здатних впливати на своє майбутнє та брати участь у вирішенні місцевих та національних питань.

Розвиток громад в Україні також демонструє важливість культурних обмінів та міжнародної інтеграції, що сприяли розширенню горизонтів місцевих спільнот та впровадженню нових форм самоврядування. Цей процес, особливо проявляється у період незалежності, підкреслює значення демократії та активної участі громадян у процесах прийняття рішень.

У підсумку, історія громад України свідчить про неперервну еволюцію та боротьбу за самовизначення, що є основою для побудови сильної, демократичної держави. Вона підкреслює важливість збереження історичної спадщини, культурних традицій та активної участі громадян у житті своїх громад та країни у цілому.

Список використаних джерел:

1. Русін В. М., Ворона Д. В. Історичні аспекти формування самодостатніх громад в Україні. 2020. № 141.

2. Історичні аспекти формування самодостатніх громад в Україні URL: https://osvita.ua/vnz/reports/world_history/26562/.

Abstract: This work explored the historical development and formation of communities in Ukraine as a key aspect that reflects its centuries-old history, cultural, social, and political changes. Utilizing detailed historical analysis, the author examined how, from the times of Kievan Rus to the present day, there has been a continuous formation and evolution of community structures, their impact on Ukrainian national identity, self-determination, and self-governance.

Keywords: historical development, community formation, communities, cultural-social changes, political changes.

УДК 336.1:352

DOI 10.31521/978-617-7149-78-0-93

ПРОДОВОЛЬЧА САМОДОСТАТНІСТЬ ГРОМАД В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ТА ВОЄННОГО СТАНУ: ТЕОРЕТИЧНИЙ ДИСКУРС

Прогонюк Л.Ю., канд.юрид.наук, доцент

e-mail: progluda@i.ua

Прогонюк С.С., аспірант

e-mail: progserg@i.ua

Миколаївський національний аграрний університет

Анотація. Процеси децентралізації актуалізували необхідність вирішення двох взаємопов'язаних питань: обґрунтування ролі місцевого самоврядування у забезпеченні потреби населення, відповідно визначення суспільних благ, які повинні бути задоволені на рівні територіальних громад, регіонів, держави та джерел фінансування для їх забезпечення; окреслення шляхів розвитку територіальних громад на перспективу та досягнення ними самодостатності як критерію ефективності адміністративної територіальної реформи. У цьому